



# DÉLBÁCSKA

Budapest  
Magyar Nemzeti Múzeum

VI. ÉVFOLYAM  
45

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám  
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám  
Sürgőny cím: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVEMBER 1925 FEBRUÁR HÓ 22  
VASÁRNAP

Előfizetési árak helyben és vidéken:  
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,  
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:  
1 1/2 Dinár

## Uj orientációt?

Február nyolcadikán a magyar szavazatok egyetlen magyar képviselőt sem tudtak bejuttatni a parlamentbe. A kisebbségi politika kufárai azóta mindennap megismétlik a vereségből számukra leszűrődött „tanulást”. A magyar párt politikájának új orientációt kell keresnie. A bujkáló szándék nem elég bátor és nem is elég becsületes ahhoz, hogy egyszerűbb és értetőbb szavakkal adja tanácsát és nem mondja ki világosan: A magyarság csatlakozzon a radikális párthoz. A kisebbségi politika irástudói és farizeusai nem kaphatók egy ilyen nyílt gesztusra, s csupán az unalmassá vált refrént hangoztatják: Uj orientációt... A február nyolcadiki választás azonban a magyar népek is juttatott bizonyos tanulságokat. Elsősorban meggyőzte arról, hogy a szavakban sem mind arany, ami fénylik. Hogy az elveszejtés szándéka éppen a legszebb szavakban bujkik meg a legkönnyebben, hogy a magyar jogok hangoztatása közben a legkönnyebb azokat elsikkasztani. Megtanulta, hogy a betű öl és a legkönnyebben akkor öl, ha magyar szavak tevődnek belőle össze. A február nyolcadiki választást megelőző idők és a választás napja visszavezette a magyarságot a maga sajtójához és elvezette a Magyar Párt utjait azoktól, akik a párton belül csak azért követeltek maguknak helyet, hogy megbontsák a magyarság sorait. Vannak tehát a legutóbbi választásnak tanulságai a magyarság számára is. A Magyar Párt, amelyet az első kudarc és a küzdelem csak további erőfeszítésre sarkal, nem keres „uj orientációt”, mert a régi egyáltalán nem szorul korrekcióra. A Magyar Párt egyenes uton jár és arról nem óhajt letérni. A magyar érdekeket nem játssza pártok szeszélyei és kényekedve alá, de megkísérli megégyeszer és ha újra elbukik, megkísérli még százszor, hogy a magyar szervezettség legyen a magyar kisebbségi jogok sérthetlenségének őre és biztosítója. Nincs és nem is lehet szó „uj orientációról” semmiféle irányban. A Magyar Párt nem óhajt paktumot kötni semmiféle párttal, mert nem lehet alku tárgya az írott jog és nem lehet paktumos tárgyalások alapja az, hogy egy párt milyen mértékben hajlandó respektálni az alkotmány rendelkezéseit. A jogállam presztízst és a magyar kisebbség érdekeit egyképpen veszélyezteti annak a felfogásnak propagálása, hogy nem elég a jog és nem elég az alkotmány rendelkezése. Nem akarjuk egy pillanattal sem hinni, hogy van az országban olyan párt, amely a maga erősszétételében többet jelent, mint a törvény. A farizeusok és az irástudók predikálhatnak ameddig jónak látják, az ő felfogásuk sohasem lehet a magyar kisebbség politikai erkölcsstana. A törvény nem ismer kétféle polgárt, kétféle elbánást, de nem ismer alkut sem. A törvény nem ismer másod- és harmadrendű állampolgárt, csupán olyan egyenlőséget, amely egyképpen mér ki minden polgár számára jogot és kötelességet. A magyar álláspont a törvényre és arra a polgári szabadságra támaszkodik, amelyet az alkotmány minden rendelkezése biztosít. Minek ide a paktum, az alku, a megfutamodás? Félhet-e az aki a törvény szavaival beszél? A Magyar Párt választási vereségének okait kimutattuk már. A tényleges és a légköri terror, a magyar sajtó egy részének állásfoglalása és a választójogtól megfosztott tömege: Az eredmény nem lehetett más. Ha korrekcióra van szükség, a nagy munka itt vár azokra, akik hajlandók küzdelmet vállalni a ma-

gyarságért és magyarságukért. Nem „uj orientáció”, hanem munka. A magyar pártszervezetek kiépítése a legszelebb keretben, minden magyar polgár számára a választójog megszerzése és megszervezése egy olyan sajtóorgánumnak, amely minden időben és minden veszély közepette megbízható, hű és becsületes krónikása lesz azoknak az eseményeknek, amelyek a magyar kisebbség érdeklődésére számot tart-

hatnak. Nem „uj orientációra”, hanem magunkbanbízó önzetlen és önfeláldozó munkára és munkásokra van szükség. Nem hamis profétkra, szemforgató sárkányokra, műkönyekre és pakfonbátorságra, hanem egyszerű és becsületes emberekre van szükség. Olyanokra, akik nem konjunkturából csinálnak politikát és nem akkor vallják magukat magyaroknak, ha ezt a magyarságot értékesíteni lehet a politika piacán. Ha megteremtjük a magyarság egységét, utban leszünk a magyar jövő felé...

## Pasic kosarat kapott Rádicstól

Surmin Rádicnak paktumot ajánlott fel

Surmin miniszter néhány nappal ezelőtt Zagrebba utazott a megbízatással, hogy lépjen Rádiccsal összeköttetésbe koalíciós kormány alakítása céljából. A tárgyalás azonban meghiúsult és ezért nem helyezték szabadlábra Macseket és társait.

A beogradi Pravda a következőket írja a zagrebi tárgyalásokról:

Surmin zagrebi tartózkodása alatt felkereste cellájában Rádicot és kérdést intézett hozzá, hogy milyen álláspontra helyezkedne a kormánnyal szemben, ha az belemerne az alkotmány revíziójába. Surmin állítólag felajánlotta Rádicnak, hogy a kormány hajlandó kiírni az új választásokat és Rádicékkal koncentrációs-kormányt alakítani, ha a horvát köztársasági parasztpárt egyezkedne és kibékülne a helyzettel. Rádic hír szerint beleegye-

zett az új választásokba, az egyezmény megkötését azonban a választások utánra ígérte. A zagrebi ellenzéki sajtó ezzel szemben úgy tudja, hogy Surmin mindössze Macsekék szabadlábrahelyezés ügyében tárgyalt Rádiccsal, minek ellenében bizonyos engedményeket kért a parasztpárttól a jövőben folytatandó politikájukat illetően.

Beogradban a Rádiccsal folytatott tárgyalásokat megszakítottaknak tekintik. Egyes politikai körök nem tulajdonítanak különösebb fontosságot a tárgyalásoknak az ellenzék azonban, mint óriási eseményt közli Rádic és Surmin találkozását. A blokk lapjai azt írják, hogy a zagrebi fiasco tanulság lehet a kormánynak, hogy az ellenzék kompakt és megbonthatatlant, mint az események is bizonyítják.

## A december havi kivándorlás

December hónapban 1465 polgár vándorolt ki az SHS állam területéről

A zagrebi kivándorlási főfelügyelőség közlése szerint az elmúlt december hónapban az SHS. államból 1465 személy vándorolt ki, akik az egyes tartományok között a következőképpen oszlanak meg: Dalmácia 624, Horvát-Szlavonország 309, Vajdaság 256, Szerbia 77, Szlovénia 35, Bosznia-Hercegovina 30, Montenegró 13.

Nemzetiség szerint csoportosítva a kivándorlókat 1024 szerb, horvát és szlovén (77 százalék), 201 német (15 százalék), 100 magyar (7 százalék) és 19 más nemzetiségű (1 százalék) keresett a tengerentúlon boldogulást.

A kivándorlók jelentékeny része, 465 személy Ausztráliában telepedett le, a többi Argentínában (403), Braziliában

(203), az Egyesült-Államokban (264), Uruguayban (53) és a többi tengerentúli államokban helyezkedett el.

Érdekes, hogy a kivándorlók, akik nemrég még gyér számban keresték fel ezt a világrészt, egyre tömegesebben utaznak Ausztráliába. A kivándorlók számának váratlan megnövekedése, a zagrebi kivándorlási ügyosztály szerint, az ottani kormánynak is feltűnt, amely a terület angolszász jellegének megővése érdekében maximalta a bevándorlók számát. A kormány határozata szerint, amelynek érvényessége 1925 január elsejétől számitódik, az SHS. királyságból havonta legfeljebb száz polgár utazhatik be az állam területére.

## A jobboldali bankok készítettek elő a francia frank bukását

Egy jobboldali államtitkár egymilliárd értékű vagyont ajándékozott egy részvénytársaságnak Clementel pénzügyminiszter intézkedése a spekuláció ellen

Páris. A francia gazdasági életnek, de egyben a politikai életnek is legnagyobb eseménye a francia franknak hirtelen beállott esése. Pár nappal ezelőtt még arról volt a szó, hogy a francia frankot, mint az angolok font sterlingjét, aranyvalutában sikerült nemzetközi unon stabilizálni. Most egyszerre váratlanul lezuhant a frank és a frank zuhanásának politikai hatásai is lesznek.

Francia lapok közlése szerint a frank esését az ellenzéki, tehát a jobboldali bankok készítették elő, hogy ezáltal a kormány helyzetét lehetetlenné tegyék.

Miután a jobboldali pártok Herriot többségét nem tudták aláaknázni, most gazdaságilag próbálják kihuzni a kormány radikális muszájának méregfogát. A frank esése annál kevésbé indokolt gazdaságilag, mert a nemzetközi adósságok tekintetében Franciaország és Anglia igen kedvező tárgyalásokat

folytattak és Anglia nem lekiicsinylendő engedményeket tett Franciaország javára.

A francia kormány hidegvérrel nézi a tőzsdei manővereket és a frank további esése elé a szükséges óvintézkedéseket megtette. A kormány rendületlenül bizik abban, hogy a Nemzeti Banknak közbelépése, mint mindig, úgy ez esetben sem marad eredménytelen. De ha a frank tovább esne, úgy ez esetben Clementel pénzügyminiszter a hadinyereségekből befolyt összegeket a tőzsdén levő adóssévek visszavásárlására fogja felhasználni. Clementel mintegy 4 milliárdnyi frankra számít, amellyel Franciaország adósságait amortizálni tudja.

Franciaországnak érintetlen még 1924. évi Morgan-féle depótja és Amerikában máris írják a lapok, hogy a Morgan-cég ismét meg fogja akadályozni a frank ellen irányuló speku-

lációs manővereket.

Gazdasági körökben úgy tudják, hogy a franciaországi, de főképpen idegen spekulánsok offenzívája nagyobb arányú, mint amilyen a tavalyi volt.

## A nyugati államok harca az utlevél és vízum ellen

Németország és Franciaország között is meg fog szünni a vízumkényszer — Ausztria és Németország között az utlevélkényszer megszűnt

Berlin. A vízummizériákról, amelyek Kelet Európában dühöngenek, a nyugati államokban kezdenek mit sem tudni. Legtöbb nyugati államban eltörölték a vízumkényszert, vagy legrosszabb esetben is a minimálisra redukálták.

Hogy milyen rendezetlen állapotok vannak még nálunk, arra ékesszóló bizonyosság a Vossische Zeitungnak egyik legutóbbi cikke, amelyből áttekinthet szerezhetünk a többi államok vízumrendszerére. A nyugati államok kivétel nélkül nagyszabású concessiót engedmenyeztek. Franciaország Angliával, Belgiummal, Olaszországgal, Csehszlovákiával, Svájccal, Dániával, Hollandiával, Lichtensteinnal, Luxemburggal, Norvégiával és Svédországgal szemben megszüntette a vízumkényszert. Sőt rövidesen megtörténik az a politikai szempontból is nem eléggé méltányolható vívmány, hogy Franciaország és Németország között is az utiforgalom lebonyolítására elegendő lesz a pusztá utlevél.

Olaszországnak Angliával, Franciaországgal, Spanyolországgal, Hollandiával, Norvégiával, Svájccal, Dániával, Albániával és még három más állammal van megállapodása, hogy kölcsönösen megszüntessék a vízumkényszert. Németországgal szemben Olaszország még nem állapodott meg, de kölcsönös tartós vízumadása lehetővé teszi, hogy a két állam ne érezze meg túlságosan az utlevéllel járó bonyodalmak nehézségét.

A vízum eltörlése terén Svájc vezet, amelynek legtöbb állammal ilyen természetű megállapodásai vannak. Az utazási kedvezmények nyújtásában még Lengyelország is résztvesz, nem is szólva Csehszlovákiáról, amely több állammal szemben a vízumot teljesen eltörölte. Amint ismeretes, újabban Ausztria is jelentős engedményeket tett, amennyiben követségeinél bevezette a vízumbélyegrendszert, amely az Ausztriába való utazási lényegesen olcsóbbá teszi. Utlevélkönnyítések történtek Magyarország és Ausztria között s most a német külügyminisztérium, amely Ausztriával szemben az utlevél nélküli forgalmat is engedélyezi, a többi államokkal is a kölcsönösség elvére helyezkedve, utazási vízumkedvezményeket biztosít.

Remélhető hogy nálunk is megkönnyítik majd a vízumbeszerzéssel járó zaklatást, mert ha Franciaország és Németország között nincs szükség vízumra, akkor arra egyáltalán nincs már szükség ma.

## Tőzsde

Zürich, február 21. Beograd 8:41 Newyork 520—, London 2479—, Páris 27:245, Milano 21:315, Prága 15:40 Bécs 0:00733 Budapest 0:00719, Szófia 3:75, Bukarest 2:65, Szaloniki —, Berlin 123:85, Brüsszel 26:15, Amsterdam 208:75.

## A katolicizmus Amerikában

Newyorkban több a katolikus, mint Rómában

Párisból jelentik: Legrand abbé most jött vissza amerikai körutjáról és a párisi „Excelsior”-ban érdekesen számol be a katolicizmus erős fejlődéséről az Egyesült-Államokban. Newyorkban ma több katolikus él, mint Rómában, de protestáns is több van, mint Berlinben és zsidó is, mint egész Palesztinában. A legerősebb a katolikus egyház, amelyet legjobban szervezték meg. Az amerikai katolikusok szervezete olyan kitűnő, hogy legpontosabban ellenőrzik a katolikus vallásukat és az az oka annak, hogy az egyházi hozzájárulást egyetlen felekezeti tagjai sem viselik olyan szívesen, mint éppen a katolikusok. Az amerikai katolikus egyház nagyon demokrata: a newyorki és chikagói püspökök mindketten árva fiúk voltak, akik mégis nagy egyházi karriert futottak meg. Nem minden amerikai városban épült azért külön katolikus templom, sőt van olyan város, ahol ugyanazt a templomot használják vasárnap délelőtt katolikus misére, mint ahogy ugyanott tartják délután a metodista istentiszteletet, pénteken ugyanabban a helyiségben van a zsidó istentisztelet, sőt ugyanazt az épületet használják minden kedden a szabadkőművesek összejöveteleire.

## Az ujságírók bálja

Az idei farsang szenzációs sikertünetének ígérkezik

A novisadi ujságíróbál rendezősége közli:

A Jugoszláv Ujságíró Szövetség novisadi szekciója által rendezett szigoruan zárkórú bál hétfőn este pontosan kilenc órakor kezdődik a Szloboda szálló dísztermében. Táncozóknak a frakk vagy szmoking kötelező. A meghívottak felkértek, hogy belépésnél a rendezőknel a meghívót leadni sziveskedjenek. A bálon a kormány képviselőjében az egészségügyminiszter ur fog megjelenni.

Az előjelek után itélve az ujságírók bálja az idei farsang legszenzációsabb eseményének ígérkezik. A rendezőség

fáradhatatlan munkája példátlanul pompás milőt teremt a bál számára. A városi tanács utasítására a főkertész délszaki növényekkel fogja feldíszíteni az

összes helyiségeket.

A bál a Proksch karmester által erre az alkalomra szerzett ujságíró-induló akkordjaival veszi kezdetét.

## A polgármesteri és főkapitányi állás betöltése

A radikálispart mai ülése — A főispán Beogradban

Másfél hónappal ezelőtt vonult nyugdíjba Szeferovics Zsárko dr. polgármester és három és fél hónappal ezelőtt halt meg Varicsák András főkapitány s azóta e két legfontosabb állást nem töltötték be. Ennek nem a jelöltek hiánya volt az oka hanem inkább a választások. A radikális part meg akarta várni a választások eredményét csak ezután dönteni a polgármester és főkapitány személye ügyében.

A polgármesteri állásra négy jelölt van. dr. Szeferovics Zsárko volt polgármester, Mirkovics Glisa gimnáziumi tanár, Popovics Dáka mérnök és Gyukics volt szkutarii kormányzó.

Dr. Szeferovics Zsárko volt polgármestert a radikális part idősebb tagjai, a Velicskovics-Szvinjarev dr. csoportja szeretné visszahelyezni a polgármesteri székbe. Ezen a csoporton kívül a part kereskedői is a volt polgármester mellett foglalnak állást. Nagyon ellenzik azonban dr. Szeferovics Zsárko polgármesterségét Popovics Pavle hívei a szalajkai és kliszai gazdák és a radikális part fiatalabb intellektuel tagjai. Ezek Mirkovics Glisa gimnáziumi tanárt akarják kinevezettni polgármesterré. Miután ez a part legerősebb része nagyon valószínű, hogy a radikális part ma délutáni ülésén, amikor megváltoztatják a part hivatalos jelöltjét, Mirkovics fogja megkapni a többséget.

Popovics Dáka mérnöknek az ipa-

## A belpolitikai helyzet

Beograd. A politikai helyzetben a tegnapi nap folyamán semmilyen jelentősebb változás sem történt.

A független demokraták erősen terjesztik azt a hírt, hogy a kormány politikájában az addigi erős kéz iránya fog továbbra is megmaradni.

A radikálisok azonban valószínűleg nem osztják Pribicevics híveinek a nézetét és mérsékelni fogják a kor-

rosság között van sok híve, akik azonban nem tudják ellensúlyozni a Szalajka és Klisza földműveseinek akaratát.

Gyukics volt szkutarii kormányzó, Vujosevics Radován vámspedítőr sógora azokra támaszkodik, akik Vujosevics Radován mögött csoportosulnak a partban.

A főkapitányi állásra három komoly jelölt van, dr. Damjanovics Szevan járásbíró, dr. Mihaldzics Szevan zagrebi rendőrtanácsos és dr. Oklopdzija Milán belügyminiszteri titkár. Ez utóbbinak Novisadon nincsenek hívei és kinevezése csak abban az esetben következhetne be, ha a belügyminiszterium a főkapitányi állás betöltésével nem venné figyelembe a novisadi radikális part akaratát. Oklopdzija dr. a belügyminiszterium közrendészeti osztályán van és kitűnő tisztviselő.

A novisadi radikális partban két jelöltnek vannak hívei: Damjanovics Szevan járásbírónak és Mihaldzics Szevan zagrebi rendőrtanácsosnak, hogy a többség kímélettel fog megnyilatkozni, azt nem lehet megjósolni.

Szliepcsevics Milán főispán tegnap Beogradban tartózkodott és a belügyminiszteriumban tanácskozott a polgármester és főkapitány kinevezése ügyében.

A radikális part mai ülését, amelyen a hivatalos jelöltek fogják megválasztani érthető érdeklődéssel várja a város.

mány politikáját, mert ilyen nagyszámú ellenzékkel keresni keil a békés uton való megegyezést.

Pleszkovics Lukács tegnap megjelent a demokrata klubban, ahol Davidovics Lyuba és több demokrata képviselő fogadta.

Dr. Krafft István állapota annyira javult, hogy tegnap elhagyta a verbázi szanatóriumot.

## A vármegyei gazdasági egyesület

tenyészbika vásárja és állatdíjazása Pasicsevon

Február hó 16-án a novisadi járási mezőgazdasági bizottság a környék nagyszámú gazdaközönségének bevonásával igen sikerült tenyészbika felülvizsgálási vásárt, ezzel karöltve a bácskai gazdasági egyesület tenyészbika díjazást rendezett. Fel volt hajtva 63 bika és 30 tenyészkan. A vármegyei gazdasági egyesület Inhoff József, igazgató képviselte, a mezőgazdasági s egyben a bíráló bizottság elnöke vol dr. Petrovics Milos v. főszolgabíró, földbirtokos Novisad, tagjai voltak: Dr. Wissinger Richárd járási főállatorvos Novisad, Pecin Popovics Pál földbirtokos Novisad, Grosz Ignác állatorvos Pasicsevo, Petri János állatorvos Nove-Sove, Vagács Lipót állatorvos Petrovác, Melzer Richárd állatorvos Pribicevicsvo, Trieszler Fülöp gazdaköri elnök Pribicevicsvo, Krieger Frigyes gazdaköri elnök Nove-Sove, Dannenfeller József gazdaköri elnök Pasicsevo, Usiak János Petrovác, Botity Vlada és Kobilarov Bogolyub Pasicsevo.

A bíráló bizottság pontozási rendszere alapján a minőség sorrendjében a díjazást a következőképpen ejtette meg. Arany oklevelet kapott: Dungerevski Gyoka Kölpény, Kóbor András Temerin, Gerich István Novisad, Rákity Gyuro Pasicsevo, Brücker János N. Sove, Panity István Novi Vrbas, Popovics Peci Pál Novisad, Tiefenthaler Jakab N. Sove, Bujandity Lázár Pasicsevo. Ezüst oklevelet kapott: Nagy Vince Temerin, Simon Jakab Pribicevicsvo, Weisz Henrik N. Sove, Csevári János Temerin, Rakity Dusan Pasicsevo. Bronz oklevelet kapott: Müller Frigyes N. Sove, Hang Fülöp N. Sove, Simon Péter Pribicevicsvo, Weincz Péter N. Sove, Dietrich Jakab Pribicevicsvo, Hartmann Jakab Pribicevicsvo, Dietrich Keresztély Pribicevicsvo, Litzemberger Vilmos Pribicevicsvo, Wertmann Jakab Pribicevicsvo Hirsch Péter Pasicsevo, Steigele Péter Pasicsevo, Schmidt Ádám Pasicsevo Szvincsák István Temerin, Müller János N. Sove, Schneider Lajos Pasicsevo.

## A bujdosó Jókai

Irta: Krudy Gyula

(2)

A kocsis, aki eddig csupán hátát mutatta utasainak, most megfordult. Kerek-képi, fekete bajszu, elszánt arcu férfi volt a kocsis. Izmos vállai nem közönséges testierőt sejtettek a férfiban.

— Kérlek, Jókai, szólalt meg — az alkonyatban valami falut veszek észre a távolban. Jó lenne ha elfoglalnád helyedet mellettem. Az inasnak nem szokás az urnője mellett ülni még a mostani felfordult világban sem.

— Igaza van Rákóczy uramnak, — mondta Róza. — Eredj csak fiacskám a kocsisülésre. Pedig be fáj a szívem érted.

A takaróból, a meleg szépaszony mellől nem szívesen bontakozott ki a gyöngéd szőke költő. Háromszor is visszafordult, hogy összecsókolózzék a feleségével, mint aki messzi utra indul. Rákóczy János — Kossuth egykori titkára, menekülésben társa a költőnek, dörmögött is nagy fekete bajusza alatt:

— Ráérsz a csókolozással, Jókai, Tartsd meg csókjaidat arra az időre, amikor majd igazán bucsut kell venned Róza asszonytól.

A költő erre a szóra halványabb lett a rendesnél és szótlanul, némán foglaltata el a helyét Rákóczy mellett. Hallgatta is, nem is a bronzarcu férfi beszédét, aki a jövőd terveit mesélgette. Beállt valami urasághoz, ahol senki sem fogja sejtetni kiletét.

— Valahova a Szepességbe megyek, ahol senki sem ismer, mondta. — Aztán majd csak kibírom valahogy a bujdosást a kocsisokodással. Szeretem a lovat.

Valami nótát kezdett füttyörészni és a lovak közé csapott. Az inas az ülésből hátranzett és könnyes szemmel rebegette:

— Róza, Róza, mi lesz velem, ha többé nem látlak?

— Minden hónapban meglátogatlak fiacskám... De most már elég legyen a sírásból. Itt vagyunk a falu szélén.

Egy hosszuterműtű kálvinista pap ült a sakkábla felé hajolva a paplak udvari szobájában és minden figyelmét a sakkfigurák költötték le. A hosszúszerű pipa kialudt a szájában és a pap szórakozottan szivogatta az üres pipát. Nagycsontu, nagyfejtű barna ember volt a pap, akinek arcán mély barázdákat vont az idő, habár még nem lehetett koros ember. Levendulaszag terjengett a szobában és vastag egyházi könyvek álltak a sarokban.

A sakkábla másik oldalán fejét karjára támasztva egy szőke szakálu, kékszemű, halványarcu fiatalember ült. A tekintete neki is a sakkábla figuráira volt szegezve, de azon a tekinteten látszott, hogy a mögötte levő gondolatok nem a sakkfigurákkal foglalkoznak, hanem valahol messzi-messzi járnak, messzi a sakkózi Rácz tiszteletes urtól, messzi a tardonai paplaktól.

— Önön van a huzás sora, tisztelt barátom, — mondta a pap miután hosszas fontolgatás után mozdított egyet a sakkfigurán.

A szőke ifju összerázkodott a megszólításra és ideges nyugtalansággal emelkedett fel.

— Hagyjuk a játékot mára, tiszteletes ur, holnap folytatjuk a játszmat, nyugtalanság gyötör. Rózáról egy hónapot nem kaptam hírt.

Kezet fogott a pappal és elhagyta a lelkészházat. Karácsony hetében járt az idő, friss hó borította a Bükk rengetegét. A költő bekecsébe burkolózott, fejébe huzta báránybőr sapkáját és görbe botjára támaszkodva végigballagott a falun s ment egyenesen a rengetegnek, amerre a szénégetők kes-

keny gyalogutja kanyargott. Ismerte ezt az utat, megtette sokszor, hisz egyebet sem tett hónapok óta, mint bolyongott a rengetegben.

A költő fölfelé haladt a rengetegbe. Elérte a szentléleki Pálos-kolostor erdővel borított romjait. Itt szeretett merengeni, ahol száz esztendőök előtti hallgatag szerzeteseknek fehér arnyai jelentek meg képzeletében. A néma pálosok nesztelenül suhantak tova a fák között és a költő tágranyított szemmel, a lelkével nézett utánuk.

Ott merengett a kolostor romjai között és a szívet talán jobban hasogatta a fájdalom, hazája és saját sorsa felett, mint máskor. A „bujdosó” egyik legszomorubb napja volt ez, amikor szívébe férközött a kétség, a féltékenység a messzi lévő hitves iránt. „Mindenki elhagyott ő is elhagyott” — gondolja a szegény „bujdosó” és lenn a mélyben, ahol a hegyi ut kanyarog a falu felé, egy szán halad csörögve a havas tájon át. Amolyan fekete, rozoga szán, amelyen a szénégetők használnak. A törpe lovak nyakában keservesen zörög a kolomp.

A költő lelkét a bus csillagok világából ez a szánörögés hozza vissza a földre. A szíve megdöbben és a lélekzete elhagyja. Érti, sőt biztosan tudja, hogy azon a csendesen haladó szánon ülő, bekötött fejű, kendőbe burkolt nőalak senki más, mint az ő drága védőangyala.

— Róza! — kiáltja teli tüdővel, de a rengeteg elnyeli a hangját,

Futva, sapkáját elveszítve vágat le a bus romok közül, hogy visszatérjen a boldog, szerelmes életbe. Fut, mint aki esztét elveszítette, hogy megtalálja helyette szívet. Hegyen, völgyön, rengetegen keresztül nyargal a szán után és midőn egy utkanyarodónál elébe kerül a járműnek, csaknem összeser-

kadva, szinte ájultan esik a karjaiba az imádott, a drága feleségnek.

Percekig nem tud megszólalni, csak a szeme él, gyönyörű kék szeme, mely mintha a menyországba nézne, midőn a Róza könnyteli szemébe néz.

Ott tartják egymást átölelve, a bujdosó költő és a gyönyörű művésznő.

— Karácsonyi ajándékot hoztam Móric. Egy menedéklevelet Klapkától és egy tucat aranyat az édesanyádtól, melyiknek örülsz jobban?

— Neked, drága Róza! Te nélkülöd mit sem érne nekem a szabadság, sem édesanyám aranya.

Az asszony sirt, nevetett. És derék karjaival a kebléhez szoritotta az ifjut, akinek ő volt ekkor mindene.

A negyvenkilencediki karácsony talán a legboldogabb volt Jókai valamennyi karácsonya között. Akkor tért vissza halottaiból, akkor támasztotta fel a tetszhalott bujdosót az asszony csókjaival, szerelmével.

Kézenfogva mentek a falu felé és Jókai úgy kiáltozott a téli délutánban, mint egy játékos gyermek. Köveket ugrott keresztül és teli tüdőből nevetett, pedig az asszony már korholta is egy kicsit.

— Móricám a pap megírta, hogy nem dolgozol. Hát most ezzel vége lesz a henye, lusta életnek. Látom, hogy kezembe kell venni a dolgot, mert tökéletesen elrenyhülsz. A budai hegyek között, az Adliczer vendéglőjében találtam neked egy szobácskát. Ott majd szépen bezárlak fiacskám és adok neked szép lilatintát, jó sima papírost, aztán esténként felolvasod nekem azt, amit napközben írtál. Vége a vakációnak Móric!

De Móric csak nevetett. Bánta is ő a munkát. Mellette volt a derék, hatalmas, szép asszony, aki abban az időben többet ért neki még a mennyországnaál is.

## HIREK

— A novisadi magyar párt szász bizottsága csütörtökön este 8 órakor a szokott helyen ülést tart. Tekintettel a tárgy rendkívüli fontosságára, a szász bizottság összes tagjainak megjelenését kéri.

— Alakul vagy nem alakul? A radikálpárt novisadi kisujsgája két hónappal ezelőtt azzal a jószándékkal jött a világra, hogy Novisadon megalkotja a magyarok radikális pártját. Megjelenése után két héttel, bejelentette a „párt” alakuló gyűlését, amely azonban közbejött akadályok miatt elmaradt. Amikor az alakulás másodszer sem sikerült, a kisujsga bejelentette, hogy a magyarság csak a választások után lép be a radikális pártba. Egy héttel ezelőtt azt olvastuk, hogy a régióta készülő magyar-radikálpárt vasárnap, 22-én alakul meg Novisadon, a Fehér Ökör vendéglőben. Közben azonban megint történetet valami, mert a kisujsga szombati száma újabb terminust jelölt ki csütörtökre. Vajon csütörtökön hova fogja kitolni az alakulás dátumát?

— Reklám-pavillon a prágai mintavásáron. A prágai mintavásáron külön pavillont nyitnak a nagyipar reklámáruiból. Erre vonatkozólag ma köriratot kapott a novisadi kamara, melyben a vásárrendezés arra kéri a nagyiparosokat, hogy a vállalatukat hirdető plakátokat, brosúrákat küldjék be Prágába kiállítás végett. A beküldött anyagot zsűri fogja felülbírálni és az arra méltó munkákat elhelyezi a reklámpavillonban.

— Sakkverseny Novisád bajnokságáért. Novisád 1925. évi bajnokságáért tegnap este kezdődtek meg a versenyek a novisádi sakkklubban. A versenyen a következő 13 játékos vesz részt: Csányi Gribusin, Markovics (a mult évi bajnok), Dr. Ilics, Lipkovics, Perakovics, Vidor, O. Rosenberg, Kulzsinszki, Trankoni, Zsivánovics, S. Rósenberg és Bizám. A sakkverseny nagyon érdekesnek ígérkezik, bár néhány neves játékos, mint Ognyanovics, Kramer, Szanca stb. nem vesz részt. A verseny március 9-ig fog tartani. A győztesek a következő jutalomban részesülnek: 1000 750, 500 és 300 dinár és három más díj.

— A beltéri kath. kör f. hó 23-án farsang hétfőjén, este fél 9 órai kezdettel, a saját helyiségében zártkörű táncmulatságot rendez, melyre a kör tagjait b. családjukkal együtt ezuton hívja meg a vezetőség. A zenét a katonai zenekar szolgáltatja. Belépődíj személyenként 15 dinár. Felülfizetéseket a zongora alapra köszönettel fogadjuk.

— A Srnao gyűlése. A novisádi „Karagyorgye Omladina” (a Srnao) ma délelőtt tíz órakor gyűlést tart a Szloboda szálló nagytermében.

— „Mükedvelők Lapja” címmel új lap indult meg Pancsevón. A lap hivatalos orgánuma lesz az összes vojvodinai mükedvelő társulatoknak. Szerkesztősége és kiadóhivatala Pancsevó, Grobljanski trg. 12. Előfizetési ára egy évre hatvan dinár.

— A „Vajdasági Méhészeti Lapok” februári száma most jelent meg. Előfizethető Nagy József szerkesztőnél Sztaribecsen.

— A Szerb Nőegylet teadélutánja. A novisadi Szerb Jótékony Nőegylet dr. Sztfanovics Zsarkóné elnöknő vezetése mellett fél 4 órai kezdettel teadélután rendez a Szlobodában. A műsoron Ivkovics Vladica, Milutinovics Ivanka, Kapamadzsija Melanie, Lucics Jovánka, Bachmann Edit, Boczieski Helén és Grubetics Vasza valamint a zeneegylet vonósnégyese fognak szerepelni.

— A Kath. Olvasó és Gazda-kör f. hó 22-én farsang vasárnap tagjai részére társas vacsorát rendez este 8 órakor. Előjegyzéseket Ábrahám János könyvkereskedésben és a kör szolgádjánál lehet eszközölni. A T. tagok vasárnap a vacsora előtt is előjegyezhetnek.

— Orvosi hír. Dr. Müller Mátyás orvos Novi Vrbason, saját házába (Kralja Petra ul. 399.) költözött, s rendeléseit ott febr. 23-án megkezdte. Röntgen laboratorium.

## A HAJ, AMIG ELJUT ODÁIG

BUBI VAGY NEM BUBI?

Az egész ügy tulajdonképpen borzasztó egyszerűen kezdődik. A haj szökén, illatosan és hosszun, lankadt hullámokban koszoruzza a fejet, minden a legnagyobb rendben megy, ondolás, hajmosás és a többi. Kezdődött ott, hogy egy rövidhajú hölgy a fodrásznál a szomszéd fülkében egyszer hangosan azt mondta:

— Bolond voltam, hogy már nem vágattam le egy évvel ezelőtt.

Folytatódott a Wagnernél egy tavasztesztelő februári estén. A szomszéd asztalnál két fiatal hölgy ült és tisztán lehetett hallani, amint az egyik azt mondta:

— Megfájdult a fejem, mert szorítja ez az utálatos kalap. Mit szólnál hozzá, drágám, ha levennem?

Drágám még rá sem ért válaszolni és zsupsz! A kalap már lekerült a fejről, egy bájos fejrész és a rövid, vöröses-szöke hajhullámok borzasan és kedvesen körülörpökdtek az arcocskát.

Es ekkor Pista, a férj, odanézett s egy pillanatra valami furcsa szikra villant meg a szemében. Csak egy pillanatra tartott mindez, de a szelidhajlásu kis koponyában megint csak duruzsolni kezdtek a titkos gondolatok.

— Milyen szép, nagyságos asszonyom, hogy megőrizte nőies külsejét és nem vágatta le a haját, — mondta valamelyik estélyen a multkor egy öreg gavallér. De ugyanakkor Kuszky, a legjobb tangó-táncos azt mondta tánc közben:

— Magának is egyszerűen állana a rövid haj, mert a fejbubja aranyos.

Ez már baj! Ha a fejbub „aranyos”, akkor érvényre kell juttatni. Viszont biztos, hogy aranyos, mert a legjobb tangó-táncos szakértő az ilyen dolgokban. Igaz, hogy az öreg gavallér öt perccel előbb lándzsát tört a nőies külső mellett, — de hát többet ér egy ifju táncos, nem igaz?

Na már most jó lenne tudni, hogy Pista mit szól hozzá? Ez nagyon nehéz dolog. Szerencsére reggel behozták az újságot és a hirrovat élén az a cikk címe: „Bubi, vagy nem bubi?” Tehát csak fel kell olvasni hangosan a cikk címét és Pista színt fog vallani.

— Bubi, vagy nem bubi? — hangzik elszántan a pehelypaplanos fészék mélyéből.

— No, már akkor inkább lány legyen, aranyom! — válaszolja Pista, aki bolondja a gyerekeknek és hónapok óta lesi: nincs-e fiatal asszonynak valami fontos közlendője ilyen irányban.

Ez tehát nem sikerült. Most már azonban nem lehet abbahagyni, tehát folytassuk a hadműveletet.

— Maga nagyon megnézte a multkor a Hajó-beli szomszédnőket, máskor ne tegyen ilyent kérem, — kezdődik a diskurzus.

— Micsoda szomszédnőket? — dadogja Pista ijedten, miután valami kis gázság, úgy rémlik neki, biztosan lehet a dologban.

— Azt a vöröses-szöket, azt a... a... rövidhajút!

Puff, kimondtuk, most már meg nem lehet visszazavni, most már megy minden tovább feltartóztatatlanul, mint az elgurított kő a lejtőn.

— Ja! — mondja Pista unottan elnyújtott hangsúllyal, — azt a kopaszt? Rossz jel, rossz jel, Pista kopasznak minősít egy rövidhajú hölgyet. Ebből baj lesz.

— Nem is volt kopasz, csak rövidhajú — hangzik egy kicsit ellenségesen.

— Nekem minden nő, aki levágatja a haját kopasz.

Ezzel aztán félbe is marad a beszélgetés és az asszonyka nem tudott meg semmit. Ha a fenti gondolatort olvashatta volna, nem haboznék tovább, így azonban nagy a bizonytalanság.

Es vajon tényleg mi lenne, ha már tényleg le lenne vágva, talán mégis el kellene menni a fodrászhoz, elvégre mi történhetik, legfeljebb csak haját mosatunk, mindenesetre örült fontos ma haját mosatni, nem is értem, hogy eddig nem gondoltunk erre. Gyertünk, gyertünk.

Már ott is vagyunk a fodrászfülkében.

A szája egy kicsit pittyre görbül, mi-

kor már a nagy, fehér fodrász-lepedőből csak az ijedt kis arc látszik ki a tükrök előtt és a szép, hosszu szöke haj lágy hullámokban hull alá a vállakra. De aztán egészen természetes és nyugodt hangon, valóságos eljelentéktelenséggel az utasítás:

— Béla ur, kérem, vágja le a hajamat.

— Ah! A nagyságos asszony is!? — mondja Béla ur —, nagyon helyes. Remekül fog állni.

Persze, hogy remekül fog állni, mikor ez a döntő elhatározás jelent Béla urnak legalább száz dinárt. Tehát gyorsan, munkára, mert még meggondolja magát a nagyságos asszony.

— Csitt-csett! — cseveg az olló a hajfürtök közt szaladgálva —, csitt-csett, csitt-csett...

Es a két nagy kék szem lehunyódik, ne lássa, mi történik ott a fülecskék mellett. Juj, most a tarkónál jár az olló, milyen hideg az acél. Jaj, mégis csak kár azért a szép, hosszu, szöke hajért, vagy nem kár, mindegy, most már úgy sem lehet visszacsinálni. Jaj-jaj, tényleg, most már nem lehet, micsoda ostobaság volt, így fejest ugrani ebbe az egész dologba, kopasz, kopasz, ezt fogja mondani Pista, te jószágos Eg, erről egészen megfeledkeztem.

— Mi lesz most, Béla ur? — szakad fel a keserű sóhajlás és egyszerre csak tágra nyílik a két kék szem, belemered a tükröbe és már patakszanak is belőle a könnyek.

Béla ur már hozzászólt e napról-napra más és más szereplőkkel megismétlődő jelenethez, ő már tudja, mi lesz most? Most következni a már levágott fürtöknek visszafüzdése a fejre, kétségbeesett és ideges mozdulatok következnek, majd egy széles, lemondó gesztus, ami újra lesöpri a fürtöket, aztán halk, kuncogó pityergés, de közbe — nini! — már egy-egy röpke, hamiskás mosolygásfele is, mert tagadhatatlanul édes kis poia az, ami visszaverődik a tükrökből. Nagyon kedves az egész, valószínűleg Pistával sem lesz nagyobb baj, csak jókedvűen jöjjen haza a hivatalból.

Délután félhárom, otthon az előszobában már félórása sétat fel-alá a kis nagyságos asszony — kalapban. Zörren az ajtó, kulcs fordul a zárban, Pista megjelenik a lépcsőházajtóban.

— Én is éppen most jöttem haza — tördeli egy hebegő, ijedt hangocska — még nem is volt időm levetni a kalapomat.

— Mért siet egy a lépcsőn, egészen elállt a lélegzete Purtyi — mondja Pista és megcsókolja a remegő száját.

— Azt mondta Purtyi! — állapítja meg belül a Purtyi név boldog tulajdonosa — nincs semmi baj. Csak akkor mondja, hogy Purtyi, ha nagyon jókedvű.

Azért a zavar mégsem enged, már hozzák a levest, már ott állnak mindketten az ebédlőben, most már mindjárt le kell szakadnia a mennyboltnak, nincs menekvés, csak ezt a kalapot lehetne fentartani a fejen örökkön-örökké!

— Mért nem veszi már le a kalapját, Purtyi — mondja Pista — jöjjen, mert egészen kihűl a leves.

— A kalap azért van a fejemen — szakad fel az újabb könnyűpatakkal kísért vallomás — mert már... már egy félórása itthon vagyok és nem merem... nem... levenni...

Pista kezében dermedten megáll a levegőben e levesmértő kanál:

— De miért?

— Mert... Mert levágattam a hajamat!

Hogy mi történt ezután, arról épp úgy sem tud ma Purtyi számot adni, mint a háboruban járt bakák a szuronyrohamról.

Igy jár az, aki már eljutott odáig.

### „JUGOSLAVIJA”

Általános Biztosító Társaság  
Novisad. Zrinyi Petar ul. 36.

TELEFON: 55.

Foglalkozik a biztosítás minden ágával.

— A Bácskai Gazdasági Egyesület szarvasmarhatenyésztési akciója Pasicsevon. A Bácskai Gazdasági Egyesület február 16-án pasicsevo gazdakörben pirostarka szarvasmarha díjazást és törzkönyvezést rendezett. Az egyesület Inhoff József igazgató képviselte. A gazdakörben megalakult szarvasmarhatenyésztési szakosztályba 50 tehéntartó gazda lépett be, akik a márciusi budapesti tenyésztéstudományi törzkönyvezett I-a pirostarka bikát fognak bevásárolni, s ezt fogják fedezetésként felhasználni. A bíráló bizottság a legjobbaknak talált teheneket és úszókat következésképpen díjazta: aranyoklevelet kapott Steigle Károly, Ritzman Henrik, Hirsch Márton, Schmidt Ádám, Bolz Henrik, Hirsch Márton. ezüstöt özvegy Schmidt Józsefné, Trumpf Péter, بززot Altheim Fülöp, Himpelmann Henrik, Frank Dávid.

(x) Szén, brikett szobafűtéshez és elsőrendű tüfiza kapható Schwarz testvéreknél. Hal-tér 11. Telefon 9. (1-6)

(-) Hatvanhárom jelentették be ezideig, hogy a „Fortuna” pályázati közlöny (Osijek) első és második számai révén megfelelő állást sikerült nyerniök. Ingyenes mutatószámot nem küldenek, utánvételt nem szállítanak. Egyes szám ára 10 dinár. Egy óra 35 dinár, negyedévre 100 dinár.

(x) Egy szép szürke ló, 6.000.— dinárért azonnal eladó. Krausz Ede Novisad. 2-3-285

(x) Épületfát és deszkát legjobban és legolcsóbban a Lisić-féle új fátelépén, Temerini ut, a kanálison tul szerezhető be. Tel. 306.

### Nyílt-levél

Dr. Brezovszky Nándorhoz, a novisadi Magyar Párt elnökéhez

Elnök Ur! A Szubotícán megjelenő „Bácsmegeyi Napló” szombat reggeli számában meglepődve olvassuk az Ön által adott nyilatkozat következő sorait:

„A „Délbácska” és a szélsőséges csoport álláspontja nem fedte a pártvezetőség álláspontját.”

A nyilatkozatot úgy fogadjuk, mint a hála kifejezését azért a munkáért, amelyet a „Délbácska” végzett el azon urak helyett, akik a munka és bizonyos fájdalom kérdések megoldására való kockázatos törekvés helyett szívesen, könnyen és könnyelműen adnak és adtak nyilatkozatokat a „Bácsmegeyi Napló”-nak. A szélsőséges és egyéb-ség vádjaival akkor sem foglalkozunk, ha azt Ön szegezi mellünknek, de nyilatkozata jogot ad nekünk annak kijelentésére, hogy a novisadi kerületben leadott 3300 magyar szavazatot a magyar lista nem Elnök Urnak, hanem ugyszólván kizárólag a „Délbácskának” köszönheti. A kerületben közel hatezer magyar szavazó állhatott az urnák elé és ezeknek ötvenöt százaléka a magyar pártra szavazott. Ott, ahol a magyarság az Elnök Ur által nagyrabecsült „liberális” lap befolyása alatt állott, a magyar listára alig tíz százalékban szavaztak a magyarok. A „Délbácska” majdnem emberfeletti munkát végzett, nem is számítva azt a rengeteg korrekciót, amelyet egynéhány magyarpárti „politikuss” egyszerű létezése is már szükségessé tett. Elhisszük, hogy a „pártvezetőség” álláspontja nem fedi a „Délbácska” álláspontját. A „Délbácska” keresztény lap s mint ilyen kötelességszerűleg fogja továbbra is követelni, hogy a magyar pártot a keresztény magyarság vezesse és irányítsa s nem azok, akik mellőngető magyarsággal követelnek vezetőpozíciót a magyar pártban, a zsebükben radikálpárti igazolványt hordanak és a választáskor a demokratákra szavaznak. Ebből a „liberalizmusból” a magyarság nem kéri, s az ilyen liberálisokkal a magyarság nem óhajt politikai frigyre lépni.

Ha elnök Ur úgy gondolja, hogy a novisadi pártvezetőség álláspontja ezeknek az uraknak a felfogásával egyezik, úgy ezt juttassa határozott kifejezésre akármelyik pártvezetőségi ülésen. Nem kételkedünk abban, hogy viselni fogja a felelősséget is. Novisad, 1925. február 21. Megkülönböztetett tisztelettel, a: „Délbácska” szerkesztősége.

## Irodalom

### FEKETE MAJÁLIS

(Tamás István verseskötete. Minerva r.-t. kiadása. Szubotica, 1925.)

A vének alszanak nagy művek, a kaoszt alatt, s aki lelkiismeretével szemben vállalja az ébrenlést kockázatát, megriadt pillantással nézi a példátlan rombolás eredményeit. Mi tudjuk, hogy mi lőttük bele az első gránátot ama évszázados dómba, amelyben örök létre formulázott a teremtő emberi gondolat; emlékezünk az anyákra, akiknek könnyei versenyt folytak a vérünkkel; a jaira, a vére, a fekete éjszakák borzalmaira, a halálba masírozók részeg őrdöngéseire, az akasztófákra, a forradalmi jelszavakra és az emberhúst faló bestiákra, akik Hannverben feltették a nagy müre a koronát: Mindez mi voltunk siró és elhallgattatott lelkiismeretünkkel együtt. Az elmúlt tíz év volt a mi jelenünk, s akik most a borzalmak árnyékában atudni küldték lelkiismeretüket, meglepődve veszik észre, hogy a színen megjelenik a következő generáció: A husz évesek. A kezükben vaskos kötet: Fekete majális... És az első lapoldalon ez a köszöntés: *Ó undok olvasó...*

A természet törvénye és ez ellen hába lázadunk: Mi megyünk és ők jönnek. A tények azonban bizonyos korrekcióra szorulnak, miután a husz évesek kissé tulgyors tempót diktálnak maguknak és másoknak is. Már nem is jönnek. Tegnap még nem vetjük észre jövetelüket és ma már előttünk vannak. A problémáinkra választ adnak, a romok tetején új hiteket prédikálnak, a kaosztörvényeit magyarázzák és az alkotás helyett — talán hogy megszépítsék a bűneinket — megteremtik a pusztítás líráját. Vajjon a dolgok rendje-e, hogy a rombolás után a rombolók lantosa következnek? Hiábavaló erőlködés volna letagadni: Az örökség, amit az utánunk következőknek hagyunk, borzalmas örökség. A hiba mégis bennünk van, akik hallgatunk és jó lélekkel nem dobatunk követ azokra, akik a husz tavasz kirobbanó energiájával ránkharangozzák a fekete majális és azt mondják: Az irdatlan félhomályban mi vagyunk a hősi fáklyák. Égő pipacsok a fekete virradatban... *A husz éveseket mi adtuk úgy a világnak, ahogyan most megverselnek minket. A husz éveseket megérdemli ez a kor és e kort a husz évesek. Aligha fognak boldogulni egymással.*

Tamás István költészete közelebből: Tiszta líra, s ha szabad hasonlattal élünk: Szem, amely mindent egyetlen könnyecsen kereszttől lát. A problémákat mindig szociális vonatkozásokban fedezi fel, (korának gyermeke) de mindig csak a felületeket törzseti vissza. Impresszionista, akinek nyelvét az Ady Endrétől Kassák Lajosig terjedő magyar irodalomból egész bizonyosan Szép Ernő nyitotta fel. Féltelen fantáziával és rakoncátlan bátorsággal facsarja ki a fájdalomtól a szavakat és minden harmadik oldalon „megdorgálja az eget”. A kaoszt költője azonban csak kaoszt ad. *Gondolat és érzésvilágának nincs közép-pontja, irányt szolgál és nem célt.* A „Fekete majális” egy pergő rakéta, amelyből egyetlen törvény hámozható ki teljes bizonyossággal: A centripetális erő, amely millió szikrát röpít ki a fekete semmibe. Csak a husz évesek tudnak így forogni... A fáradt és álmos vének némi irigységgel és határozott aggódással figyelik ezt a pazarló gyorsaságot. Nem fog-e vajjon tulgyorsan kiégni ez a rakéta?

Tamás István határozott tehetsége dacára is újságíró, s mint ilyen, köte-

tét sűrű vállveregetések és jóindulatu biztatások között bocsájtotta útjára. A hivatalos jelleget levétközni nem tudó „méltatások” semmitsem mondtak erről a kétségtelenül, figyelmet érdemlő kötetről és félre nem ismerhető óvatossággal kerültek gyengéit. Tamás István, aki könyvében több ízben megdorgálta az eget, el fogja viselni azt a néhány megállapítást, amely itt következik:

„Fekete majális” sok művészi és műfaji szépségén túl sem ad egyebet, mint — Tamás Istvánt. Ha félretoljuk a „szomorkodó” házakat, a falak mögött Tamás Istvánt látjuk; ha a költővel együtt tekintünk a megénekelte csatornába, a fekete tükörről csupán Tamás István tekint vissza; a májusi fák minden virágában egy miniatűr Tamás István ül, akinek az egész világegyetem ugyszólván semmi egyéb, mint egyetlen óriási kirakat, amelyben saját képe elhelyezésének végtelen lehetősége kínálkozik. Tamás István csak a sebeket énekl, de a fájdalmat nem ismeri és minden sorából kisugárzik, hogy nem is érezte soha. A vének használatra (megverselésre) készen szállítottak neki egy összedől világot és Tamás, aki mindössze husz éves — nem tudván mit kezdeni ennyi romhalmazzal — megénekl a romok tetején önmagát. („A szegény kisgyermek panasza” azonban elég szépen csengenek ahhoz, hogy érdemesnek tartuk figyelmeztetni hibáira.) A „sebeket” csak felrakja magára de nem ér egyetlen problémának a mélyéig sem. Többek között ilyeneket is mond: „Európa három beteg szíve, Páris, Róma Moszkva.” Ezek a szavak konganak az ürességtől, s Tamás Istvánnak is meg kell tudnia, hogy a problémák sohasem egyszerűsödnek le szavakká. A husz évesek azonban megelégszenek hangjuk hangosságával és törvénynek tekintik szilajságukat, amely most úgy csattan bele az áporodott csendbe, mint alvó erdőbe a duhaj rikoltás. „Kötetlen verseivel” nem szállunk vitába. Az ő hite szerint a „Fekete majális”-ban „versek” foglaltatnak, mi azonban csupán szép prózátlátunk benne, eltekintve egyházytól („Mindennél jobban szeretem magam” című verse például) amelyeken azonban tulerősen érezhető ki Ady hatása. Tamás István első kötetét csupán ígéretnek tekintjük azon felismerésünk határozott kifejezése mellett, hogy szerző nem a versek, hanem a prózai írások mesteri művelőjének indul. Császár Géza

### Innen-onnan

**Álmatlansági járvány Párisban.** Párisi tudósítónk jelenti: Párisi orvosoknak feltűnt, hogy az utóbbi időben rendkívül sok ember szenved álmatlanságban. Egyikükhöz nem kevesebb, mint husz ember fordult egy nap alatt a panasszal, hogy nem jön álom a szemükre és hanykolódva köszöntik a hajnalt. Komoly orvosok is voltak, akik járványszerűnek ítélték e tömeges „megbetegedést” és egy álmatlansági korról beszéltek. A polémiához az orvosok közül egyik tudós professzora is hozzászólt: „Mulatságos kitalálás az egész. Semmi több mondotta. Csak az a tény téveszt meg az embereket, hogy Párisban télen rosszabbul lehet aludni, mint nyáron. Ennek főképp a központi fűtés az oka, mely tulságosan, vagy tulgyengén fűt. Azért ébredünk fel könnyebben, mert kihűl a szoba és fázik a lábunk, vagy mert tudokolni kezdünk a hőségől.” Am vannak, akik továbbra is kitarának a járvány-hipotézis mellett s komolyan keresik e modern betegség mikrobáját.

**Csak nappal volt felesége.** Furcsa válópörben döntött tegnap a bécsi legfelsőbb bíróság. Rückdolf Frigyes földbirtokos azért adott be válókeresetet felesége ellen, mert csak nappal volt a felesége, este mindig hazament

a szülői házba. Az asszony ezt a különös magaviseletét azzal iparkodott megmagyarázni, hogy férje a háborúból arcbőr nélkül tért haza s ezért férjétől, akit azelőtt szeretett, elidegenedett. Csak úgy akart beleegyezni a válásba, ha nem az ő hibájából mondják azt ki, hiszen — mondotta — nappal mindig férjénél volt és hűtlen elhagyásról nem lehetett szó. A bíróság más véleményen volt, az asszony hibájából mondotta ki a válást.

**Megindul a légi közlekedés London és Amerika között.** Londonból jelentik: Beavatott helyről közlik, hogy a légi személyközlekedés London és Newyork között egy hónapon belül megindul. A kormányozható léghajók, amelyekkel a forgalmat lebonyolítják, acélból készültek, alumínium burokkal. A léghajók védve vannak tűz és az időjárás viszontagságai ellen és 150 méter hosszúak.

**A tenger felé csuszott egy angol város.** Londonból jelentik: Lyme Regis angol tengerparti városban nagy esőzések voltak, amelyek földcsuszamlásokat okoztak. Ezek következtében a város a tenger felé csuszott. A földrepedések folytán a tenger alulról állandóan alámosza a várost. A lakosság teljesen tehetetlen a veszéllyel szemben.

### Sport

**A mai mérkőzésre az A csapat a következő összeállításban áll fenn:**

Malencsics (OSKV)  
Dudás (OSKV) Peikert (NAK)  
Simonyi (Makk.) Róka, Antonic (NAK)  
Grünenberg (Radn.), Paszt II. (NAK),  
Breznik, Lerch (NAK), Schäffer.

A B. csapatot a többi kijelölt válogatottból állítják össze, beleértve a vidékről beérkező játékosokat is. A játékosokat a mérkőzés folyamán cserélni fogják, hogy mindenki a neki legalkalmasabb helyre kerüljön. A mérkőzés határbírái: Szikla Béla és Fehér György (NAK) bírójelöltek.

**A sabáci Macsva,** amely jó képességű futbalcsapattal rendelkezik, a mai ájtatában bejelentette belépését a novisadi kerületbe.

**Pénteken temették el** nagy részvét mellett Lyubojevicsét az OSKV korán elhunyt egykori kitűnő hátvédjét.

**A rossz időjárás** úgy látszik az idén is próbára teszi az egyletek türelmét, meg a kasszáját is.

**Külön tervet** kapnak a novisadi sportegyletek és a kerület az egészségügyi palotában. A nagy termen kívül egy irodának használható kisebb helyiséget is adnak a sportnak.

**A NAK. vasárnapi álarcosbálja** lesz az idei bál szezon szenzációja. A mutatkozó óriási érdeklődésből ítélve az est a szezon leglátogatottabb báljának ígérkezik. A legszebb jelmezek között rendkívül értékes díjakat fognak kiosztani, s így bizonyos, hogy a bálon a jelmezesek egész serege fog felvonulni. A páratlan sikerének ígérkező jelmezbál vasárnap este fél 9 órakor kezdődik.

**A Lövész Egylet közgyűlése.** A novisadi Céllovész Egyesület február hó 22-én, vasárnap délelőtti tartja meg évi rendes közgyűlését a város háza nagytermében.

**A Kopanic-féle betörőbanda az ügyészségen.** Kopanic Szávát és hat társát, akik Novisadon Bábits Tósa Temerini utcai hentesüzletébe két ízben betörték, tegnap átadta a rendőrség az ügyészségnek.

(x) **Bükk tűzifa,** vágva, hasítva és házhoz szállítva 100 kg-ként 44 dinártól. Nagyobb quantum vételénél engedmény. Faragott fa, épületanyag és asztalosáru deszkák legelőnyösebben kaphatók. *D. D. Eksploatacija drva* (Strand mellett.) Telefon 455.

**Katolikus népmiszió Novisadon.** A népmiszió február 25-én (hamvazó szerdán) este fél 7 órakor kezdődik és tart március 1-ig bezárólag a sokac és németajku hívek számára. A német szentbeszédet a kath. nagytemplomban a sokac predikációk

az örménytemplomban (Kralja Alexandra ul.) lesznek mindennap reggel 7 órakor és este fél 7 órakor. A magyar miszió március 2-től március 8-ig tart. A magyar szentbeszédet mindennap a kath. nagytemplomban reggel 7 órakor és este fél 7 órakor tartják. A kath. hívek fölkeretnek, hogy e szent miszióon buzzgón és nagy számmal résztvegyenek.

### MA E HÓ 22-én

farsang utolsó vasárnapján

### Wagner pincében

záróra reggel 4 órakor.

**A vendégek szép fejdíszot kapnak.**

— **Járnak a MFTR hajói.** A MFTR a mai napon megnyitotta a teheráru forgalmat az összes vízvonalakon.

— **Megbukott a Marx-kormány.** Berlinből jelentik: A Marx-kabinet tegnap délután fél 5-kor megbukott. A porosz tartománygyűlésen szavazást rendeltek el a kormánypárt egy indítványa felett, amelyet 221 szóval 218 ellenében elejtettek. A leszavazás után Marx kijelentette, hogy kormánya lemond.

ODEON ma, vasárnap febr. 22-én

### A szerelem öl!

Dráma a cirkusz életből 6 felvon.

FERN ANDRÁ-val.

— **A NAK ma esti álarcos mulatsága** iránt széles körökben olyan nagy érdeklődés mutatkozik, hogy a szezon legsikerültebb álarcos bálja lesz. A rendezőség ezuton is közli, hogy ezek, akik eddig nem kaptak meghívót, ma este pénztáryitásátán Alterov Milán főrendezőnél kérhetnek meghívót. Az álarcosok az étteremben gyülekeznek.

— **Felhívás a gőzgépezelőkhöz és fűtőkhöz.** Az alispánnak, a kereskedelemügyi és ipartügyi miniszterium rendeletével kapcsolatban kiadott utasítása alapján a becskerei gőzkazán-felügyelőség, március 31-ikéig bezárólag kicseréli a fűtői és gépezelői képesítésről szóló bizonyítványokat, amelyek nincsenek állományven kiállítva, új szerbnyelvű okmányokkal. Minden gőzkazánkezelő és fűtő ennek megfelelően köteles március 31-éig bezárólag régi bizonyítványa alapján új, állományven kiállított bizonylatot beszerezni. Az érdekeltek minden kérvény nélkül egyszerűen küldjék be a becskerei gőzkazánfelügyelőségnek a régi bizonyítványt, melynek alapján aztán kiállítják az új, állományven szerkesztett kommányt.

### APOLLÓ vasárnap:

### A notredamei-i harangozó I. része.

**A katona zenekar közreműködésével, családias jellegű zártkörű tancestélyt rendez a belvárosi kath. kör saját helyiségében, farsang hétfőjén.**

### Tőzsde

Novisadi terménytőzsde

1925. február 21

Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 77—78 kg-os 2 százalékos kötés 475 (100 mm), szerémi 75 kg-os 2—3 százalékos kötés 460 (100 mm).

Tengeri bácskai kötés 197.50—200 (700 mm), bácskai február (Hajó kanális) kötés 200 (500 mm), bácskai március—áprilisra kötés 210—217.50 (1600 mm), bánáti Senta paritásban kötés 197.50 (600 mm), szerémi kötés 200—202.50 (600 mm), szerémi tengeri Klenak paritásban kötés 200 (500 mm).

Buzalízt bácskai nullás bázis kötés 665 (100 mm).

Buzakorpa bácskai jutazsákokban kötés 185 (200 mm).

Kender bácskai kötés 1100 (120 métermázs).

Irdnyzat: lanyha.

100 kg la angol szén D. 100.-  
la angol koks D. 140.-  
**SCHÖNBERGER és Tsa**  
ÖRMÉNY UT TELEFON 401.

**Apró hirdetések.**

**E**GY nagy RAKTÁRHELYISÉG kiadó Futaki ut 27. — Bővebbet a háztulajdonosnál ugyanott. 272-1-3

**T**ANONCZ azonnal felvétetik Weisz Rezső szabónál, Kralj Alexandra u. 19. 1

**B**UTOROZOTT SZOBA kiadó Péter Zrinyi-utca 23. szám. 1-2

**T**anoncnak egy jobb házból való fiu kosztal felvétetik Szűcs Imre cimfestőnél, flatt utca 14. szám. 1-4

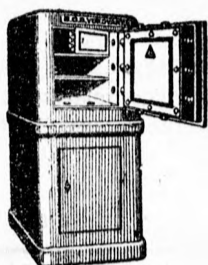
**E**LCSERÉLNÉM a központhoz közel fekvő, olcsó házbéres kétszoba-konyhás lakásmat egy előszobával bíró kétszobás-, avagy háromszobás lehetőleg egyedül álló lakással, még ha az távolabb is fekszik a központtól. Cim a kiadóhivatalban. 1-1

**K**ÉT raktárhelyiség kiadó Futaki utca 70. szám.

Szerkesztésért felel: TOMAN SÁNDOR  
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

Legujabb szab. találmány!

Kiváló ujdonság!



**B.O.B. Beton-  
pénzszekrény-  
gyár R. T.**

**VUKOVAR**  
Táviratcim: Bob  
Vukovar. — Int.  
Telef. 56.

**G Y Á R T** és  
**S Z Á L L I T** min-  
denféle  
**Acélbetonszek-  
rényt,**  
**Aktaszekrényt,**  
**Tresorajtókat st.**

a legjobb és legszolidabb kivitelben.  
Vezérelve és egyedárusítás  
Jugoszlávia részére:

**GOLDSTEIN ÁRMIN**

ügynöki és bizományi iroda  
VUKOVAR. Képviselőt és bizo-  
mányi raktár: **Krausz Ede** bu-  
torkereskedő Novisad. — **REKA** üg-  
ynöki iroda Novi Vrba.

Feltétlen tűzbiztos! Teljesen betörésbiztos

Lovački Dom mellett, Futaki-uton

**egy hold föld**

bérbe kiadó. A föltételek a Rom.  
Kath. Plébánia Hivatalban  
megtudhatók. 1-2

**Zongorák  
és  
Pianinok**



elsőrangú gyártmány nagy választékban

**Truppel Bélánál**

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.  
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hang-  
szerekben, gramofonok s gramo-  
fon-lemezekben, ugyszintén bel-  
és külföldi quinttiszta hurokban  
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

**JÉG**

Ezennel ajánlok jeget waggonté-  
lekben jégvermek töltésére, jutá-  
nyos árban.

**Julijo Bauer, jéggyár**  
300 **Novisad.** 1-2

1-2 szobás, konyhás üres lakást

**azonnalra keresek,**

esetleg mellékhelyiségekkel

**Slepčević, Kisačka ul. 12.**

**Drótkerítés fonat**

nagy választékban raktáron.

**Kusli Gyula, vaskereskedés**  
Novisad, Temerinska ulica 8.

**Kádármestert**

keres egy bornagykereskedő cég  
a Szerémségben, állandó mun-  
kára havi fizetés mellett. Ajánla-  
tok „Józan“ jelige alatt **Schmolka**  
hirdetőirodához Novisad, Fu-  
toski p. 2. intézendők. 292-1-3

**Vendéglő átvétel.**

Tisztelettel értesítem a n. é. közön-  
séget, hogy a Futaki ut 132. sz. alatti

**Lovački Dom vendéglőt**

átvettem és azt a legszolidabb  
alapokon tovább vezetem. F. hó 22-én  
vasárnap este nagy **farsangi**  
**táncmulatságot** rendezek,  
melyre a n. é. közönséget ezennel  
meghívom. Kitünő tambura zenekar.  
Tiszt: **Pethő István** vendéglős.

**Eladó ház.**

Petrovaradinban, amely áll négy  
szoba, konyha, mellékhelyiségek-  
kel és egy nagy gyümölcsös kerttel.  
Azonnal beköltözhető. Bővebbet  
**Gregec Urbán** asztalosnál Petro-  
varadin, a várfelelővel szemben.  
1-2

**I. Novisadi Dobozgyár**  
**O. BARTH, Petra Zrinskog 17.**

**Előállit:** Mindenféle dobozt legjobb  
kivitelben, legolcsóbb árakon. Minden-  
féle mérték utáni megbízásokat pontosan  
szállit. Nagy raktár konfekciós posta-  
skatulyákban, női kalapskatulyákban,  
bonbon és desszertdobozokban és cipő-  
skatulyákban. Összecsukható redőny-  
skatulyák Lehmann-pomádé stb. részére.  
**Előrendü barna patentlemez**  
**és fehér falemez** gyári lerakata  
legolcsóbb napiárakon. Nagyság 70-100,  
minden erősség és szám állandóan rak-  
táron. **Műfolt bőrkereskedők ré-  
szére** 25 kg. vásárlásnál már gyári  
árban kapható. Kérjen árjegyzéket. Min-  
denfajta fűződrót minden számban rak-  
táron. — **Versenyen kívüli árak!**

**Iroda áthelyezés.**

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy irodámat

**Kralja Petra u. 19. sz.**

alá (az udvarban) helyeztem át.

**Hirdetéseket** legelőnyösebb feltételek mellett helyezek el az összes  
bel- és külföldi lapokban.

**Napilapok s képes folyóiratok**

**Tavaszi s nyári divatlapok**

**Legujabb könyvek** olcsón kaphatók

**KARDOS**

hirdetőiroda, könyv- s lapterjesztési vállalat Novisad, **Kralja Petra u. 19.**

**BUTOR tömör keményfa, elsőrangú gyártmány.**

Versenyen kívüli árak: Nagyban s kicsinyben.

Teljes hálószoba berendezés la keményfából 4400.- D-től feljebb

„ ebédlő „ divatos 12.000.- „ „

„ konyhaberendezés fehérén lakkozott 1950.- „ „

Nagy választék minden fajta butorokban.

„**DOMUS**“ butorgyári **BERNAT PESING**  
lerakat **NOVI SAD**  
**MITROVICA** **NOVI SAD**  
Planička u. 9-11. sz. Željeznička utca 105-107.

**Eladó ház**

2 szoba, 2 konyha, pince, istálló és  
egy nagyobb udvarral azonnal eladó.  
Cim: **Pétervárad**, Berislavičeva  
ulica br. 277. **Stefania Miller.**  
290-1-2

**Örökbe adnám**

14 hónapos kislányomat. Érdeklődni  
lehet **Soós Albert** vendéglőjében,  
Szabadság tér 1.

**Eladó ház**

a város központjában,  
Zrinyi-utca és Széchenyi-utca sar-  
kon. Bővebbet **176 (egyszáz-  
hetvenhat)** telefonszám alatt.  
1-2

**Friss kacsatójások**

keltetéshez eladók  
**Kamenici u. 43. sz.**

**Opće akcionarsko društvo za gradnju  
i promet gradjevnim materijalom,**

azelőtt **HEIMAN JÓZSEF, Zemun**

**BEOGRAD**

**Kralja Petra 18.**

**Telefon 24-14.**

**Építési anyagok eladása, u. m.:**

Épületes, mindenféle téglá és tetőcserép, saját téglagyárból. „Kamenit“  
fedőpala, Stukatur alabaszter és modelgipsz, saját gyártmányú vas-  
gerenda, betonvas, kőagyagsövek, gipszfigurák, cserépkályhák,  
takaréktűzhelyek, egészségügyi berendezések, samott-tégla, samott-liszt.

**Kérjen árajánlatot.**

**Heiman & Höfler**

famegmunkáló gyára

**Zemun, iroda Beograd,**

**Kralja Petra ul. 18. Telefon 24-14.**

Géperőre berendezett asztalosáru gyár. Épületesasztalos  
munkák, valamint butorgyártás. Hajófenékgyártás  
stb. Lakatosüzem, amely készít mindenféle építkezés-  
hez szükséges munkát.

**Kérjen árajánlatot.**

**Iroda áthelyezés.**

A **FAUST** hirdető iroda, könyv- és lapterjesztő cég, a „**KROJAČ**“  
kiadóhivatala üzleti helyiségeit f. hó 16-tól

**Kr. Aleksandra ul. 12. szám alá (1. emelet) helyezte át.**

(Az Ipar és Kereskedelmi bank mellett.)

**Könyvek és divatlapok állandó nagy raktára.** — Mindennemű új  
könyvek és zeneművek megrendelésre a legyorsabban és legolcsóbb-  
ban szerezhetők be. 1-2

**ÉRTESÍTÉS.**

Értesítem a n. é. közönséget és a viszonteláru-  
sítókat, hogy az „**Aller Képes Családi**  
**Lapja**“ novisadi kizárólagos terjesztését átvettem és kérem mindazokat,  
akik az „**Aller Képes Családi Lapja**“ árusításával foglalkozni kívánnak,  
hozzám fordulni sziveskedjenek. A lap ára **mindenütt 10 dinár.** Vi-  
szontelárusítóknak nagy engedmény. — **Előfizetések felvételnek.**  
Tisztelettel **LIPKOVICS TÓZSDE** Novisad, Kr. Alexandra ulica 20.

# M e g h i v ó.

A „**TEMERINI TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.**“ mélyen tisztelt részvényesei az intézet helyiségében 1925. március hó 14-én délután 3 órakor megtartandó

## XXI. évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívtnak.

### Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyző és két jegyzőkönyvhiteltesítő megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentésével kapcsolatosan az 1924. évi zárszámadás előterjesztése és a mérleg megállapítása.
4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. A tiszta jövedelem mikénti felosztása feletti határozathozatal.
6. Az intézeti elnök, az igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.
7. Az igazgatóság kérelme a napibiztosi és bírálati jelenléti díjaknak az 1925. évre való megállapítása iránt.
8. A felügyelő-bizottság 1925. évi tiszteletdíjának megállapítása.
9. Az alapszabályok 4. és 6. §-ának módosítása.
10. Netáni indítványok (Alapsz. 21. §.)

Temerin, 1925. február hó 2-án.

**Az igazgatóság.**

Azon t. részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy részvényeiket — a le nem járt szelvényekkel együtt — a közgyűlés megtartása előtt legalább 3 nappal az intézetnél vagy a Jugoslovenska Banka novisadi fiókjánál letenni sziveskedjenek. — Szavazati jogot csupán azok a részvényesek gyakorolhatnak, akiknek részvényei a közgyűlés megtartása előtt legalább 30 nappal a társaság részvénykönyvében be vannak jegyezve. (Alapsz. 18. §.)

### Vagyon. Mérleg-számla. Teher.

		D	P	D	P			D	P	D	P
<b>Pénzkészlet</b>				121650	95	<b>Részvénytőke</b>				800000	
<b>Kölcsönök:</b>						<b>Tartalékalap*)</b>				267817	50
Folyószámlán	— — — — —	2648345	46			<b>Betét</b>				3543693	49
Váltókban	— — — — —	1230640				<b>Lombard kölcsön</b>				115800	
Adósoknál	— — — — —	308447	50			<b>Fel nem vett osztalék</b>				8175	
Kötelezvényekben	— — — — —	56739		4244171	96	<b>Átmeneti kamatok:</b>					
<b>Értékpapírok</b>						Váltók előre bevételezett kamata	— — — — —	12881	80		
<b>Egyebek:</b>				195954	35	Kötelezvények előre bevételezett kamata	— — — — —	471	20	13353	
Intézeti házakban	— — — — —	250000				<b>Nyereség:</b>					
Berendezésben	— — — — —	54550		304550		Mult évi áthozat	— — — — —	5732	63		
<b>Átmeneti kamatok:</b>						Ez évi tiszta	— — — — —	113088	64	118821	27
Előre fizetett lombard kölcsön kamat	— — — — —			1333							
				4867660	26					4867660	26

\*) Ez évi dotációval 280.000 Dinárra emelkedik.

### Veszteség. Veszteség- és nyereség-számla. Nyereség.

		D	P	D	P			D	P	D	P	
<b>Kamatok:</b>						<b>Mult évi nyereség áthozat</b>					5732	63
Adó alá eső betétkamat	— — — — —	61162	99			<b>Kamatok:</b>						
Adómentes	— — — — —	159644	38			Folyószámlák kamata	— — — — —	339404	27			
Reescompte kamat	— — — — —	26745	93			Váltók kamata	— — — — —	108494	90			
Lombardkölcsön kamat	— — — — —	5264	60	252817	90	Értékpapírok kamata	— — — — —	14873	60			
<b>Adók:</b>						Kötvények kamata	— — — — —	5583	49	468356	26	
Betétkamat adó	— — — — —	11004	18			<b>Házbér</b>				11050		
Állami adó	— — — — —	20000		31004	18	<b>Egyéb jövedelmek</b>				148816	87	
<b>Eladott értékpapírok utáni veszteség</b>					33270							
<b>Költségek:</b>												
Tisztviselők és felügyelő-bizottság fizetése	— — — — —	151587	50									
és drágasági pótléka	— — — — —	46454	91	198042	41							
Üzleti költségek	— — — — —											
<b>Nyereség:</b>												
Mult évi áthozat	— — — — —	5732	63									
Ez évi tiszta	— — — — —	113088	64	118821	27							
				633955	76					633955	76	

Göbel János s. k. főkönyvelő.

Temerin, 1924. december hó 31-én.

Ferró Vincéné s. k. pénztáros.

### A Z I G A Z G A T Ó S Á G:

Alexander József s. k., Bernhard Flórián s. k., Göbel Ferenc s. k. igazgató, Horváth Vince s. k., Kovács Ferenc s. k., Nagy János s. k., Nagy Mihály s. k., Dr. Nikolić Branko s. k., Péter Ferenc s. k. elnök, Đorđe R. Stefanović s. k., Tóth József s. k., Vjekoslav Urban s. k.

### F E L Ü G Y E L Ő - B I Z O T T S Á G:

Bernhard Nándor s. k., Dietrich Ádám s. k., Kohn Gyula József s. k., Papp György s. k., Reiner J. Gyula s. k. elnök.

Nyomatott Farkas és Dürbeck könyvnyomdájában Novisad, Željeznička (Petőfi) ulica 30. Telefon: 488.